

KINNITATUD
Kaitseväe juhataja 05.12.2022
käskkirjaga nr 2041

Kaitseväe peastaap
väljaõppeosakond

**PIIRITUSPÕLETI JA KATELOKI KASUTAMISE
OHUTUSEESKIRI
OE 9.3**

Tallinn 2022

Ohutuseeskirja koostajad:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
mjr Lauri Kriisa	1. jalaväebrigaad	staabi väljaõppeseksiooni ülem
hr Rainer Jõgeva	Peainspektorteenistus	töökeskkonnagrupi juhataja

Ohutuseeskirja väljatöötamisel osalesid või andsid eksperdiarvamuse:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
ltn <u>Madis Milling</u>	Kaitseliidu Tallinna malev	pealiku abi

Kooskõlastaja:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
kol Viktor Kalnitski	Kaitseväe peastaap	J7 ülem

Sisukord

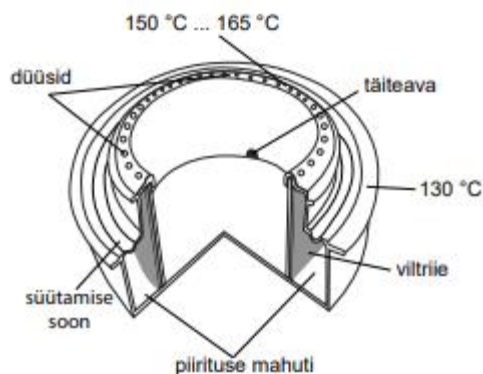
1. peatükk. Üldsätted.....	4
2. peatükk. Piirituspõleti ettevalmistamine süütamiseks.....	4
3. peatükk. Piirituspõleti süütamine ja põletamine	5
4. peatükk. Piirituspõleti kustutamine.....	6
5. peatükk. Kateloki käsitlemine ja keskkonnakaitse.....	6
6. peatükk. Tuleohutus ja esmaabi	6

1. peatükk Üldsätted

1. Piirituspõleti ja kateloki kasutamise ohutuseeskirja (edaspidi ohutuseeskirja) eesmärk on kirjeldada meetmeid maandamiseks piirituspõletist ja denatureeritud piirituse (edaspidi piirituse) vales kasutamisest tulenevat rasket kahju tervisele ja keskkonnale.
2. Ohutuseeskiri on täitmiseks Kaitsevæele ja Kaitseleidule.
3. Piiritus on värvitu, läbipaistev ja kergesti lenduv aine, mis soodsatel tingimustel võib plahvatada ning tekitada laiaulatusliku tulekahju ja kuni kolmanda astme põletushaavu kasutajale ja/või kõrvalseisjale.
4. Keelatud on piirituspõletit süüdata sõidukis, telgis, siseruumis ja kohas, kus on keelatud lahtise tule tegemine.
5. Keelatud on juua toiduvalmistamiseks väljastatud piiritust.
6. Piiritust tuleb hoida eemal soojusallikast, kuumadest pindadest, sädemetest, leekidest ja muudest süüteallikatest.
7. Ohutuseeskirja peab kohaldama koos õppevaraga (vt [kasuta priimust ohutult](#) ja [õppevideo](#)).
8. Ohutuseeskirja haldab Kaitsevæe peastaabi väljaõppeosakond.

2. peatükk Piirituspõleti ettevalmistamine süütamiseks

9. Piirituspõleti tuleb asetada tasasele ja kõvale pinnasele, et vältida selle põlemise ajal ümberminekut. Talvel peab arvestama lume ja jää sulamisega.
10. Tuleohtlikul ajal tuleb piirituspõleti alus ja ümbrus puhasta kergesti süttivast materjalist kuni pinnaseni 50 cm raadiuses.
11. Enne piirituspõleti maha asetamist tuleb kontrollida, et põleti on terve ja düüsid puhtad (vt pilti 1).

Pilt 1. Piirituspõleti läbilõige

12. Piirituspõletisse võib piiritust valada ainult Kaitsevæe poolt lubatud **kuni 0,3 liitri suurusel pudelist** (vt pilti 2a). Piirituspõleti kanistrist täitmine on **keelatud!** (vt pilti 2b).

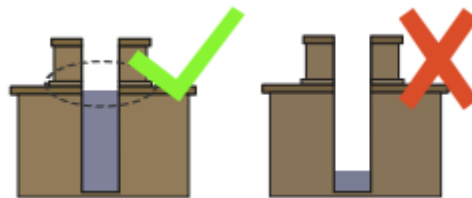

Pilt 2a. Lubatud kuni 0,3 liitrine piirituspudel

Pilt 2b. Keelatud tegevus!

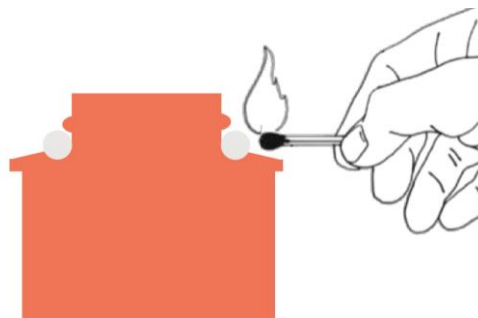
13. Lisada piiritust piirituspõletisse vähehaaval, et vältida üledoseerimist. Piirituse pudelist valamisel ei tohi kummardada piirituspõleti kohale ja valades tuleb pudelit hoida pealthaardes sirge käega pudelisuudmega endast eemale.
14. Pudelisuudme ees ei tohi olla alla 2 m raadiuses inimesi ega varustust.
15. Piirituse pudelist valamisel piirituse süttimisel või plahvatamisel tuleb jääda rahulikuks ning mitte loopida pudelit. Kui õhutemperatuur on rohkem kui 12 kraadi, on pudelis olevad aurud piisavalt lenduvad, et tekitada plahvatust leegi olemasolul. Selleks, et seda vältida, tuleb esmalt sulgeda pudeli kork lõpetamaks põlemine pudelis, seejärel asetada kaas piirituspõletile ning kustutada tekkinud tulekahju.
16. Piirituspõleti täitmisel tuleb see valada ääreni piiritust täis ja seejärel oodata piirituse alla vajumist (vt pilti 3). Tegevust tuleb korrata kaks korda.
 - 16.1. Kui õhutemperatuur on rohkem kui 12 kraadi, on pudelis olevad aurud piisavalt lenduvad, et tekitada leegi olemasolul plahvatus.
 - 16.2. Selliselt talitades jääb piirituspõleti ca 2/3 täidetuks.

Pilt 3. Piirituspõleti täimine

3. peatükk Piirituspõleti süütamine ja põletamine

17. Piirituspõletit võib süüdata kahte moodi (vt pilti 4). Süüdates piirituse piirituspõleti täiteavas või süüdates piirituse, mis on valatud ava ümber olevasse soonde.
18. Piirituspõleti süütamiseks kasuta tuletikku (vt pilti 4).
19. Tulemasinat kasutades kasta vähemalt tuletiku pikkune oks piirituspõleti sees olevasse piiritusse ja süüta oksal olev piiritus. Põleva oksaga süüta piirituspõletis asuv piiritus.
20. Piirituspõleti põlemise ajal hoi a piirituspudelit kinnisena ja põletist vähemalt 50 cm kaugusel.
21. Põlevat piirituspõletit on keelatud ümber tõsta ja/või transportida.
22. Põlevasse piirituspõletisse on **keelatud** piiritust valada.
23. Juhul kui päeval leeki pole näha siis vii (vt pilti 5):
 - 23.1. käsi aeglaselt ja ettevaatlikult priimuse suunas kuni tunned kuumust;
 - 23.2. süütamata tuletikk düüside lähedale ning oota selle süttimist.

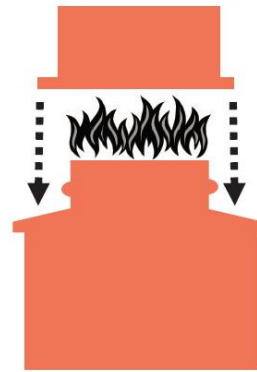
Pilt 4. Piirituspõleti süütamine

Pilt 5. Piirituspõleti kontroll

4. peatükk Piirituspõleti kustutamine

24. Enne piirituspõleti kasutamise lõpetamist või järeltäitmist tuleb leek kustutada (vt pilti 6).
25. Enne järeltäitmist peab piirituspõletil laskma jahtuda kuni seda saab palja käega peopesas hoida.
26. Piirituspõleti kustutamiseks tuleb pilt 6 näitel asetada kaas õigepidi põletile ning kella pealt kontrollides oodata 5 sekundit.
27. Kui piirituspõletit saab palja käega peopesas hoida siis võib seda pakkida.
28. Kui piirituspõleti kaas pole hermeetiliselt suletav tuleb enne pakkimist piirituspõletis olev kustunud piiritus välja valada.

Pilt 6. Piirituspõleti kustutamine

5. peatükk Kateloki käsitsemine ja keskkonnakaitse

29. Asetage kateloki kandeas keetmise ajaks kaane sangale, et see ei läheks tuliseks.
30. Kasutage kateloki tõstmisel kinnast või mõnda muud abivahendit, et vältida põletust.
31. Valage keevat vett ettevaaltikult, arvestades nii kuuma vee ja auruga.
32. Peale söömist ja enne varustuse pakkimist tuleb katelokikomplekt puhastada.
33. Katelokikomplekt pakitakse nii, et see ei jääks kolisema.
34. Toiduvalmistamise kohast lahkumisel peab:
 - 34.1. jätma endast maha koristatud paiga, nt tekkinud jäätmed kokku koguma ja kaasa võtma või viima kokkulepitud kogumiskohta ning kateloki jaoks kooritud pinnase tagasi panema;
 - 34.2. veenduma, et piirituspõleti kasutamise järel ei tekiks tuleohtlikku olukorda.

6. peatükk Tuleohutus ja esmaabi

35. Põlevat piirituspõletit ei tohi jätta järelevalveta, kusjuures oluline on jälgida, et piirituspõletist ei tekiks põleng.
36. Enne piirituspõletil kokku pakkimist lase sellel täielikult jahtuda, sest kuum põletit on tuleohtlik.
37. Põlengu tekkimisel tuleb põleng kohe kustutada. Inimese kustutamiseks tuleb kasutada selleks sobivaid võtteid. Ära kasuta tulekustutit, sest pulber võib minna hingamisteedesse ning süsihappegaas tekitab külmahäda (-78 °C).
38. Tõhus kustutusvahend on vesi. Kiire jahutamine jaheda veega peatab edasise koekahjustuse süvenemise. Jahuta põletushaava vähemalt 15–20 minuti jooksul. Samas peab meeles pidama, et külm vesi võib suurema pinna pikemaajalisel jahutamisel viia keha alajahtumiseni.
39. Põletushaava jahutamiseks võib kasutada ka põletusgeeli (nt Burnjel, Burnshield). Pärast jahutamist asetage põletushaavale märg side või puhas riie.
40. Eemalda riietusesemed ja ehted juhul, kui need ei ole kleepunud naha külge.
41. Ulatusliku põletuse korral helistada kohe hädaabinumbrile 112.